МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

СТАТИСТИКА

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ
НАВЧАННЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 241 «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЛЬВІВ – 2025

Рекомендовано до друку вченою радою
факультету туризму
Львівського університету фізичної культури
ім. І. Боберського
протокол №__ від _____ 20____ р.

Укладачі: канд. екон. наук, доц. Павленчик Ататолій Олександрович

Павленчик А. О. Статистика : тематичний план семінарських занять студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 241 «готельно-ресторанна справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Л.: ЛДУФК ім. І. Боберського. 2025. 17 с.

Навчально-методична розробка містить: вступну частину, розподіл балів за видами контролю, структуру навчальної дисципліни, програму курсу, план та зміст семінарських занять, залікові вимоги та рекомендовану літературу. © Павленчик А.О., 2025 рік

© Львівський державний університет фізичної культури, 2025.

Зміст

Вступ……4
Розподіл балів за видами контролю……..……...5
Структура навчальної дисципліни…….6
Програма курсу “Статистика”..……6
Плани семінарських занять та їх зміст……..8
Питання для контролю та самоконтролю знань…….12
Рекомендована література……..…..15

Вступ

Статистика - одна з фундаментальних навчальних дисциплін, яка вивчає кількісний бік масових явищ суспільного життя в нерозривному зв'язку з їхнім якісним аспектом у конкретних умовах простору й часу. Оволодіння методами статистичного аналізу складних суспільно-економічних явищ є невід'ємним елементом підготовки висококваліфікованих підприємців, бухгалтерів, економістів, фінансистів, менеджерів. Вивчення статистики повинно виходити з розуміння студентами суті та змісту статистичних показників, а також способів збору, опрацювання і аналізу інформації про соціальні та економічні явища.

Статистика вивчає кількісну і якісну сторони суспільно-економічних явищ і процесів в конкретних умовах місця і часу. Предметом статистики є характеристика статистичними показниками і методами кількісних і якісних відношень масових суспільно-економічних явищ. Дисципліна орієнтована на оволодіння студентами статистичними способами збору та методами аналізу інформації, на напрацювання уміння узагальнення статистичних даних, підготовки обґрунтованих висновків, для їх використання у менеджменті господарської діяльності.

Методичні рекомендації включають в себе питання на які необхідно звернути особливу увагу під час засвоєння курсу „Статистика“. Вони сприятимуть студентам навчитись практично вирішувати найбільш важливі завдання пов'язані із підвищенням ефективності діяльності підприємств у сфері готельно-ресторанної справи.

Дані методичні рекомендації розроблені для студентів очної форми навчання, метою яких є надати допомогу в індивідуальному опрацюванні та вивченні студентами дисципліни „Статистика“, а також закріпити та поглибити знання, одержані під час освоєння теоретичного курсу і самостійної роботи із спеціальною науковою літературою.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ КОНТРОЛІВ*

Форма навчання/ види робіт	Поточне тестування та самостійна робота									Всього	
	ЗМ 1				ЗМ 2				Разом поточне	МКР	Разом
	Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8			
Денна (усього балів)	**0-7**	**0-7**	**0-7**	**0-7**	**0-7**	**0-7**	**0-7**	**0-7**	**56**	**44**	**100**
Заочна (усього балів)	**-**	**0-12**	**-**	**0-12**	**-**	**0-12**	**0-12**	**-**	**48**	**52**	

*Підсумковий вид контролю: Залік

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
75-81	**C**		
68-74	**D**	задовільно	
61-67	**E**		
35-60	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	п	лаб	с.р.		л	с	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Статистика: теорія та методологія												
Тема 1. Предмет, метод і організація статистики	10	2	2	-	-	6	11	1	-	-	-	10
Тема 2. Статистичне спостереження	10	2	2	-	-	6	11	-	1	-	-	10
Тема 3. Зведення та групування статистичних даих	13	3	3	-	-	7	12	1	-	-	-	11
Тема 4 Табличне та графічне відобрження статистичної інформації	12	3	3	-	-	6	11	-	1	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	**45**	**10**	**10**	**-**	**-**	**25**	**45**	**2**	**2**	**-**	**-**	**41**
Змістовий модуль 2. Статистика: методика дослідження та практика застосування												
Тема 5. Абсолютні та відносні статистичні показники	10	2	2	-	-	6	11	1	-	-	-	10
Тема 6. Ряди динаміки	12	3	3	-	-	6	12	1	1	-	-	10
Тема 7. Індекси	13	3	3	-	-	7	12	1	1	-	-	10
Тема 8. Статистика в сфері обслуговування	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9
Разом за змістовим модулем 2	**45**	**10**	**10**	**-**	**-**	**25**	**45**	**4**	**2**	**-**	**-**	**39**
Разом	**90**	**20**	**20**	**-**	**-**	**50**	**90**	**6**	**4**		**-**	**80**

ПРОГРАМА КУРСУ “СТАТИСТИКА”
(20 год.)

Тема 1. Предмет, метод і організація статистики (2 год.)

1. Статистика як наука і галузь практичної діяльності
2. Організація державної статистики в Україні.
3. Основні категорії статистики

Тема 2. Статистичне спостереження (2год.)

1. Сутність статистичного спостереження
2. Види статистичного спостереження
3. План статистичного спостереження
4. Якість результатів статистичного спостереження

Тема 3. Зведення та групування статистичних даних (3 год.)

1. Сутність і класифікація статистичного зведення
2. Метод статистичних групувань: сутність і основні класифікації
3. Етапи побудови статистичних групувань
4. Вибір групуючої ознаки та визначення числа груп
5. Побудова інтервалів групування та підрахунок групових підсумків і заповнення макета групування

Тема 4. Табличне та графічне відображення статистичної інформації (3 год.)

1. Поняття про статистичну таблицю
2. Правила побудови статистичних таблиць
3. Види статистичних графіків
4. Правила побудови статистичних графіків

Тема 5. Абсолютні та відносні статистичні показники (2 год.)

1. Абсолютні показники.
2. Відносні статистичні показники.

Тема 6. Ряди динаміки (3 год.)

1. Динамічні ряди, їх види
2. Правила формування динамічних рядів
3. Похідні показники динамічного ряду
4. Динамічні (хронологічні) середні

Тема 7. Індекси (3год.)

1. Поняття про індекси і їх роль в статистико-економічному аналізі
2. Побудова індивідуальних індексів
3. Середньозважені індекси

Тема 8. Статистика в сфері обслуговування (2 год.)

1. Статистика туристських потоків
2. Статистика туристичних доходів і витрат

ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ТА ЇХ ЗМІСТ (20 год.)

Тема 1. Теоретичні засади статистики та її організація в Україні (2год.)

1. Статистика як наука і галузь практичної діяльності

Теоретичні основи поняття "Статистика". Термін "статистика" і його вживання. Споживачі статистичної інформації. Статистика як наука. Галузева структура статистики. Теорія статистики. Економічна статистика. Галузевий рівень статистики. Статистичне дослідження. Етапи статистичного дослідження.

2. Основні категорії статистики

Основні ознаки статистики. Кількісні та якісні ознаки. Ознаки альтернативні, атрибутивні і порядкові. Статистична сукупність. Одиниця сукупності. Однорідність сукупності. Статистичний показник. Конкретний статистичний показник і показник-категорія. Індивідуальні та зведені статистичні показники. Об'ємні та розрахункові.

Тема 2. Застосування різних видів статистичних спостережень (2год.)

1. **Сутність статистичного спостереження**

Зміст статистичного спостереження. Планомірність проведення статистичного спостереження. Основна мета статистичного спостереження. Організаційні форми статистичного спостереження.

2. **Види статистичного спостереження**

Види спеціально організованого спостереження. Перепис. Суцільне і несу цільне статистичне спостереження. Вибіркове, монографічне обстеження, метод основного масиву. Періодичне і одноразове спостереження. Спостереження за джерелами відомостей.

3. **План статистичного спостереження**

План статистичного спостереження. Об'єкт статистичного спостереження. Одиниця спостереження. Програма статистичного спостереження. Формуляр спостереження. Період спостереження. Критичний момент статистичного спостереження.

4. **Якість результатів статистичного спостереження**

Цілісність, затребуваність, достовірність і точність, своєчасність, доступність, інтерпретованість і порівнянність. Помилки реєстрації та помилки репрезентативності. Випадкові і систематичні помилки. Контроль отриманих матеріалів. Види контролю: логічний і арифметичний.

Тема 3. Методика застосування зведень та групувань даних (3 год.)

1. **Сутність і класифікація статистичного зведення**

Метод зведення й групування даних статистичного спостереження. Зміст статистичного зведення. Класифікація статистичного зведення. Просте і складне зведення. Зведення за формою обробки матеріалу. Централізовані і децентралізовані зведення.

2. **Метод статистичних групувань: сутність і основні класифікації**

Метод статистичних групувань. Класифікація статистичних групувань. Типологічні, структурні і аналітичні групування. Факторні і результативні ознаки. Групування за способом побудови. Прості і комбінаційні.

3. **Етапи побудови статистичних групувань**

Етапи побудови статистичних групувань. Вибір групувальної ознаки. Визначення числа груп. Побудова інтервалів групування. Підрахунок групових підсумків. Заповнення макета групування.

4. Вибір групуючої ознаки та визначення числа груп

Групувальна ознака. Визначення числа груп. Чинники, які впливають на кількість груп.

5. Побудова інтервалів групування та підрахунок групових підсумків і заповнення макета групування

Побудова інтервалів групування. Інтервал групування. Класифікація інтервалів. Підрахунок групових підсумків і заповнення макета групування.

Тема 4. Використання таблиць та графіків під час обробки результатів статистичного спостереження (3 год.)

1. Поняття про статистичну таблицю

Статистична таблиця. Значення статистичних таблиць. Підмет і присудок статистичної таблиці. Побудова таблиці. Графа та рядок таблиці. Види заголовків статистичної таблиці: загальний, верхні і бічні. Прості і складні статистичні таблиці.

2. Правила побудови статистичних таблиць

Правила побудови статистичних таблиць. Аналіз статистичних таблиць. Структурний та змістовий напрямки аналізу.

3. Види статистичних графіків

Графічне зображення статистичних даних. Статистичні графіки. Діаграма. Основні види діаграм: лінійні, стовпчикові, стрічкові, квадратні, секторні, радіальні.

4. Правила побудови статистичних графіків

Правила побудови статистичних графіків. Класифікація основних видів статистичних графіків.

Тема 5. Застосування та аналіз абсолютних і відносних статистичних показників (2 год)

1. Абсолютні показники

Статистичні показники у формі абсолютних величин. Абсолютні статистичні показники. Індивідуальні і загальні абсолютні показники. Зведені абсолютні показники. Вартісні одиниці виміру. Трудові одиниці виміру абсолютних статистичних показників.

2. Відносні статистичні показники

Відносні статистичні показники. Видова класифікація відносних показників. Відносні показники структури. Відносний показник планового завдання. Відносний показник виконання плану. Відносні показники динаміки. Відносні показники інтенсивності. Відносні показники координації. Відносні показники диференціації. Відносні показники порівняння. Відносні показники рівня економічного розвитку.

Тема 6. Розрахунок показників ряду динаміки (3 год.)

1. Динамічні ряди, їх види

Динамічний ряд. Інтервальні та моментні динамічні ряди. Укрупнення інтервалів. Особливість інтервальних рядів динаміки. Моментний ряд динаміки. Об'ємні та статистичні показники

.

2. Правила формування динамічних рядів

Правила та етапи формування динамічних рядів. Періодизація динаміки. Порівнянність рівнів динамічного ряду. Послідовність і безперервність у часі рівнів динамічного ряду. Одноякісність окремих рівнів динамічного ряду. Система динамічних рядів.

3. Похідні показники динамічного ряду

Похідні показники динамічного ряду. Абсолютний приріст, темп зростання, темп приросту і абсолютний розмір 1% приросту. Позитивний і негативний абсолютний приріст. Коефіцієнт випередження (уповільнення).

4. Динамічні (хронологічні) середні

Динамічні (хронологічні) середні. Розрахунок середнього рівня виду. Середній абсолютний приріст. Розрахунок середнього темпу зростання і приросту.

Тема 7. Застосування індексного методу у вирішенні задач із статистики (3 год.)

1. Поняття про індекси і їх роль в статистико-економічному аналізі

Індекси у статистиці. Класифікація видів індексів. За ступенем охоплення елементів. За способом побудови. Індивідуальний індекс. Зведений індекс. Загальний індекс. Зведені групові індекси - субіндекси.

2. Побудова індивідуальних індексів

Індивідуальний індекс Показник базисного періоду. Показник звітного періоду. Взаємозалежність індексів. Методика обчислення та економічний зміст зведених індексів.

3. Середньозважені індекси

Середньозважені індекси. Середньоарифметичний зважений індекс; середньогармонійний звжений індекс.

Тема 8. Практика обрахунку статистичних показників у сфері послуг (2 год.)

1. Статистика туристських потоків

Статистика міжнародного туризму. Туристський потік. Первинні та вторинні фактори. Кількість прибуттів (вибуттів) і тривалість перебування. Туристичні макрорегіони світу. Оцінка інтенсивності туристських обмінів. Статистичні відомості про ночівлі.

2. Статистика туристичних доходів і витрат

Статистика туристичних доходів і витрат. Концепція туристичних витрат. Туристичні витрати. Статистичний облік доходів і витрат у міжнародному туризмі. Принципи концепції туристичних. Визначення складу туристичних витрат. Групування туристичних витрат. Витрати до поїздки, витрати під час поїздки і витрати після поїздки. Чинники, що визначають обсяг і структур витрат.

ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ТА САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Тема 1. Сутність предмету статистика та його теоретичні основи

1. Від чого походить термін «статистика»?
2. Назвіть основні галузі статистичної науки.
3. Охарактеризуйте статистику як сферу діяльності.
4. Опишіть організації, що займаються збором і обробкою статистичних даних.
5. Хто є користувачем статистичної інформації і як її використовують?
6. Визначте предмет і метод статистики.
7. Назвіть основоположні і специфічні методи статистики.
8. Назвіть основні категорії і поняття статистики та роз'ясніть їх зміст.
9. Дайте визначення статистичного показника.

Тема 2. Статистичне спостереження (2год.)

1. В чому полягає суть і особливості статистичного спостереження?
2. Назвіть форми, види і способи статистичних спостережень.
3. Назвіть складові частини плану статистичного спостереження.
4. Роз'ясніть суть таких понять як об'єкт спостереження, одиниця спостереження, одиниця сукупності.
5. Які помилки можливі при проведенні статистичного спостереження?
6. Якими способами здійснюється контроль матеріалів спостереження?

Тема 3. Зведення та групування статистичних даних

1. В чому полягає зміст статистичного зведення?
2. Що таке групування, і яке його значення в економічних дослідженнях?
3. Назвіть основні види групувань.
4. Наведіть приклади типологічного, структурного і факторного групування.
5. Які види інтервалів вам відомі?
6. За якими правилами будуються дискретні і інтервальні (з рівними інтервалами) ряди розподілу?

Тема 4. Табличне та графічне відображення статистичної інформації

1. Дайте визначення статистичної таблиці і статистичного графіка.
2. Із яких елементів складається таблиця і графік?
3. Які види таблиць і графіків вам відомі?
4. Які вимоги висуваються до побудови таблиці і графіка?
5. В яких випадках використовуються ті чи інші види графіків?
6. Що таке статистична таблиця?
7. Яке значення статистичних таблиць?

8. Дайте означення, що таке підмет і присудок статистичної таблиці.
9. Які є види заголовків статистичної таблиці ?
10. Які правила побудови статистичних таблиць ?
11. У чому полягає зміст аналізу статистичних таблиць ?
12. Які є основні види діаграм ?
13. Які правила побудови статистичних графіків.
14. Подайте класифікацію основних видів статистичних графіків.

Тема 5. Абсолютні та відносні статистичні показники

1. Які величини в статистиці називаються абсолютними?
2. Перерахуйте одиниці виміру абсолютних величин.
3. В яких випадках використовуються умовно-натуральні одиниці виміру абсолютних величин?
4. Що таке відносні статистичні величини?
5. Назвіть основні види відносних величин.
6. Які основні вимоги до правильного обчислення відносних величин?
10. Дайте визначення середньої.
11. Які види середньої ви знаєте?
12. Сформулюйте правила вибору виду середньої.
13. Дайте визначення понять «мода» і «медіана».
14. За якими правилами вибирається модальний і медіанний інтервали?

Тема 6. Ряди динаміки

1. В чому суть і значення рядів динаміки в економічних дослідженнях?
2. Які принципи і правила побудови рядів динаміки?
3. Чим відрізняється моментний ряд від інтервального? Наведіть приклади.
4. Як обчислюються середні в інтервальних і моментних рядах динаміки?
5. Назвіть основні аналітичні показники рядів динаміки. За якими формулами вони обчислюються?
6. Якими методами визначається основна тенденція в рядах динаміки?
7. В чому суть і призначення індексу сезонності?

Тема 7. Індекси

1. Які відносні величини називаються індексами?
2. Назвіть правила побудови індивідуальних і агрегатних індексів.
3. Покажіть взаємозв’язок індексів фізичного обсягу, цін і товарообігу.
4. В яких випадках використовуються середні індекси?
5. В чому полягає економічна суть індексу змінного складу і від чого залежить його рівень?
6. Назвіть методи проведення факторного аналізу за допомогою індексів.
7. В яких випадках використовується метод різниць і в яких – метод відносних різниць?

Тема 8. Статистика в сфері обслуговування

1. Що таке статистика міжнародного туризму ?
2. Дайте визначення поняття туристський потік.
3. Первинні та вторинні фактори.
4. Що характеризує кількість прибуттів (вибуттів) і тривалість перебування.
5. Які є туристичні макрорегіони світу.
6. Що таке оцінка інтенсивності туристських обмінів ?
7. Статистичні відомості про ночівлі.
8. Як ведеться статистика туристичних доходів і витрат ?
9. Що таке туристичні витрати ?
10. Як ведеться статистичний облік доходів і витрат у міжнародному туризмі?
11. Назвіть принципи концепції туристичних.
12. Як визначається склад туристичних витрат ?
13. У чому зміст групування туристичних витрат ?
14. Що включають у витрати до поїздки ?
15. Що включають у витрати під час поїздки ?
16. Що включають у витрати після поїздки ?
17. Охарактеризуйте чинники, що визначають обсяг і структур витрат туриста.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
Основна:

1. Герасименко С.С., Потапова М.Ю., Червона С.П., Голубова Г.В; За ред. О.Г.Осауленка. Статистика: навчальний посібник. Київ: НАСОА. 2022. 263 с.
2. Григорків В.С., Вінничук О.Ю., Григорків М.В. & Маханець Л.Л. Статистика: основи теорії та практикум: Навчальний посібник. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т, 2022. 304 с.
3. Горкавий В. К. Статистика: Підручник. Третє вид., переробл. і доповн. Київ: Алерта. 2020. 644 с.
4. Дмитрієв І. А., Дмитрієва О. А., Гіржева О. М. & Чуйко Н. В. за ред. Непрана А. В., Дмитрієва І. А. Загальна теорія статистики: підручник. Харків: ПП Іванченка. 2022. 720 с.
5. Козирєва О.В., Федорова В.О. Статистика: навчальний посібник. Х.: Видавництво Іванченка І.С. 2021. 187 с.
6. Костюк В. О., Мількін І. В., Славута О. І. Статистика: підручник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. 2023. 204 с.

Додаткова:

1. Жалдак М.І., Кузьміна Н.М., Михалін Г.О. Теорія ймовірностей і математична статистика: Підручник для студентів фізико-математичних та інформатичних спеціальностей педагогічних університетів. Видання четверте, доповнене. Київ. НПУ імені М.П. Драгоманова. 2020. 750 с.
2. Костюк В. О. Прикладна статистика: навч. Посібник: Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. 2015. 191 с.
3. Логунова Н.А., Статистика ІІ: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2015. 340 с.
4. Мармоза А.Т. Теорія статистики: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2013. 592 с.
5. Моторин Р. М., Чекотовський Е. В. Статистика для економістів: навч. пос. К.: Знання. 2009. 430 с.
6. Перевозова І. В., Побігун С. А., Василик О. Б. & Даляк Н. А. за заг. ред. Перевозової І. В., Побігуна С. А. Статистично-економічні методи в підприємництві: навчальний посібник ІФНТУНГ. 2018. – 226 с.
7. Соболєв В. М., Чала Т. Г., Корепанов О. С. за ред. В. М. Соболєва. Економічна статистика: навчальний посібник. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2017. 388 с.
8. Шапочка М.К., Маценко О.М. Теорія статистики: навчальний посібник. Суми: Університетська книга. 2014. 312 с.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/
2. Сайт статистичного відділу ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://data.un.org/Default.aspx
3. Сайт статистики Всесвітньої організації туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://statistics.unwto.org/